

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/7/4/22

Katowice, 29 lipca 2022 r.

Pan
Przemysław Korcz
Burmistrz Miasta
Ustroń

Wystąpienie pokontrolne

Szanowny Panie Burmistrzu!

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 2 lutego 2022 r. do 11 marca 2022 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Ustroń** za okres od 1 stycznia 2018 r. do 11 marca 2022 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 maja 2022 r. przez Burmistrza Miasta oraz Skarbnika, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przeprowadzenia w 2019 r. przetargu nieograniczonego o zamówienie publiczne pn. „Rozbudowa ul. Szpitalnej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w Ustroniu Zawodzie – etap 3” oraz realizacji zadania:*

✓ *zaniechano dokonania pisemnej zmiany postanowień umownych zawartych w § 5 ust. 4 umowy z dnia 14 listopada 2019 r. na kwotę 1.819.745,82 zł w związku ze zmianą harmonogramu wykonania robót i dokonywania płatności. Naruszono tym § 12 ust. 2 ww. umowy oraz postanowieniami art. 139 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.), związku z art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145 z późn. zm.).*

W § 5 ust. 4 umowy ustalono harmonogram wykonania robót i dokonania płatności, zgodnie z którym przewidziano cztery odbiory częściowe i odbiór końcowy, w tym w 2019 r. do kwoty 363.949,16 zł, w 2020 r. do kwoty 1.455.796,66 zł.

Faktycznie przeprowadzono trzy odbiory w 2020 r. i całość zadania opłacono w 2020 roku.

Zadania w zakresie realizacji umowy należały do Inspektora ds. Utrzymania Dróg.

✓ ustalono wartość zamówienia na roboty budowlane m. in. na podstawie kosztorysu inwestorskiego na: „Rozbudowę ul. Szpitalnej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w Ustroniu Zawodziu – Kosztorys inwestorski etap III – część drogowa”, opracowanego w dniu 23 sierpnia 2019 r., który nie zawierał nazw i kodów Wspólnego Słownika Zamówień. Było to niezgodne z § 7 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2004 r., Nr 130, poz. 1389).

Osobą odpowiedzialną za odebranie dokumentacji projektowej od projektanta i ustalającą wartość zamówienia dla niniejszego postępowania był Główny Specjalista ds. zamówień publicznych.

✓ w sekcji 11 „Otwarcie ofert” protokołu postępowania wskazano inną godzinę otwarcia ofert niż było to zapisane w SIWZ, co było niezgodne z art. 2 pkt 7b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.) i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) oraz wzorem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

Przygotowanie protokołu postępowania należało do Przewodniczącego i Sekretarza Komisji sprawdzającej oferty.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2020 r. przetargu nieograniczonego o zamówienie publiczne pn. „Adaptacja i przebudowa pomieszczeń Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Wantuły w Ustroniu”, stwierdzono że:

✓ wartość zamówienia na roboty budowlane ustalono na podstawie m.in. kosztorysu inwestorskiego na „Zmianę sposobu użytkowania poddasza na salę konferencyjną wraz z przebudową pomieszczeń Miejskiej biblioteki publicznej im. J. Wantuły w Ustroniu” branża budowlana oraz elektryczna, opracowanego w październiku 2020 r., który nie zawierał nazw i kodów Wspólnego Słownika Zamówień. Powyższe było niezgodne z § 7 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2004 r., Nr 130, poz. 1389).

Osobą odpowiedzialną za odebranie dokumentacji projektowej od projektanta i ustalającą wartość zamówienia dla niniejszego postępowania był Główny Specjalista ds. zamówień publicznych.

✓ zamawiający nie odrzucił oferty wykonawcy, który nie wniósł wymaganego wadium, czym naruszono art. 89 ust. 1 pkt 7b w związku z art. 45 ust. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.).

Z zapisów pkt 6 „Formularza ofertowego” oferty nr 2 złożonej przez firmę ELEMAR Sp. z o.o., Sp. Komandytowa wynikało, że ww. firma wniósła wadium w kwocie 5.000,00 zł w dniu 30 października 2020 r. w formie przelewu. Wykonawca nie dołączył do oferty kopii przelewu potwierdzającego wniesienie wymaganego wadium oraz nie wpłacił wymaganego wadium.

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Przemysława Korcz – Burmistrza Miasta Ustroń wynikało, że

Zamawiający przeoczył fakt niewniesienia wadium przez ww. Wykonawcę. W związku z powyższym, nie odrzucił oferty, gdyż fakt niewniesienia wadium przez ELEMAR Sp. z o.o., Sp. Komandytowa został ujawniony dopiero po wyborze oferty najkorzystniejszej, jednak sytuacja ta nie miała wpływu na wynik postępowania, ponieważ oferta tego wykonawcy nie była najkorzystniejsza.

✓ określono warunek udziału w postępowaniu w zakresie wiedzy i doświadczenia w sposób, który mógł utrudnić dostęp do zamówienia wykonawcom zdolnym do jego wykonania, czym naruszono art. 22 ust. 1a w związku z art. 22 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 7 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z ppkt 6.2.3.1 części VI SIWZ, wykonawca spełni warunek udziału w postępowaniu, jeżeli wykaze, że nie wcześniej niż w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okres, wykonał w sposób należyty, zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończył co najmniej jedno zamówienie związane z przedmiotem niniejszego zamówienia i do niego proporcjonalne.

Jako zamówienie związane z przedmiotem zamówienia i do niego proporcjonalne, Zamawiający rozumiał roboty budowlane zrealizowane (czyli zakończone i odebrane protokołem częściowym lub końcowym) polegające na wykonaniu robót ogólnobudowlanych inwestycyjnych lub remontowych o wartości min. 200.000,00 zł brutto.

Zamawiający wskazał, że za roboty ogólnobudowlane inwestycyjne należy rozumieć roboty polegające na wykonaniu lub montażu a także odbudowie, rozbudowie czy nadbudowie budynku wraz ze związanymi z nimi obiektami małej architektury i ogrodzeniami. Natomiast za roboty ogólnobudowlane remontowe – roboty polegające na remoncie lub przebudowie budynku ze związanymi z nim obiektami małej architektury i ogrodzeniami.

W takiej sytuacji użyty przez Zamawiającego w treści warunku zwrot „zamówienie związane z przedmiotem niniejszego zamówienia i do niego proporcjonalne” należy odnieść do przedmiotowego zakresu czynności, które składają się na zakres opisywanego zadania inwestycyjnego, czyli chodziło o roboty obejmujące te same lub zbliżone czynności pod względem przedmiotowym.

Mając na uwadze zakres robót wynikających z przedmiaru robót zadania można wywnioskować, że za roboty „związane z przedmiotem zamówienia i do niego proporcjonalne” należy uznać m. in. wykonanie instalacji wodociągowej, sanitarnej, c.o., elektrycznej oraz robót wykończeniowych. Zakres robót nie obejmował wykonania obiektów małej architektury i ogrodzenia.

Na podstawie tak określonego warunku nie sposób natomiast ustalić, czy intencją zamawiającego było tutaj, żeby:

- zamówienie musiało kumulować w sobie wszystkie roboty obejmujące te same lub zbliżone czynności pod względem przedmiotowym (czyli roboty wynikające z przedmiaru robót), czy też
- zadowalającym dla Zamawiającego było faktyczne wykonanie, w ramach wykazanego przez Wykonawców jednego zamówienia, które zawierało tylko niektóre z tych robót (a jeśli tak, to jakie), a może
- wystarczyło nabyć wiedzę i doświadczenie w wykonaniu tylko jednego z rodzajów tych robót.

Z pisemnych wyjaśnień złożonych przez p. Przemysława Korcz – Burmistrza Miasta Ustroń wynikało, że warunek dotyczący zdolności technicznej lub zawodowej został zbudowany przez Zamawiającego w oparciu o minimalne poziomy zdolności, które odnosiły się do doświadczenia nabytego przez wykonawców w zakresie wykonania: „robót ogólnobudowlanych lub remontowych o wartości min.

200.000,00 zł brutto”. Na potrzeby niniejszego postępowania Zamawiający zdefiniował roboty ogólnobudowlane inwestycyjne oraz roboty ogólnobudowlane remontowe.

Opis warunków udziału w postępowaniu należał do Głównego specjalisty ds. zamówień publicznych, pełniącego funkcję Przewodniczącego i Sekretarza Komisji sprawdzającej oferty. Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdziła p. Dorotę Fijak – były Zastępca Burmistrza.

✓ zaniechano zwrócenia się do wybranego w postępowaniu wykonawcy o złożenie wyjaśnień dotyczących wymaganego w ramach warunku udziału w postępowaniu doświadczenia, pomimo faktu, że wykonane przez wykonawcę roboty remontowo-budowlane wykazane w „wykazie robót budowlanych” nie potwierdzały, że wykonawca warunek ten spełnia.

Powyższe było niezgodne z art. 26 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2007 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.).

Warunkiem udziału było wykonanie w sposób należyty, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, co najmniej jednego zamówienia związanego z przedmiotem zamówienia i do niego proporcjonalnego.

Zamawiający wskazał, że za roboty ogólnobudowlane należy rozumieć roboty polegające na wykonaniu lub montażu a także odbudowie, rozbudowie czy nadbudowie budynku wraz ze związanymi z nimi obiektami małej architektury i ogrodzeniami. Natomiast za roboty ogólnobudowlane remontowe – roboty polegające na remoncie lub przebudowie budynku ze związanymi z nim obiektami małej architektury i ogrodzeniami.

Zadanie wymienione przez wykonawcę w ww. wykazie dotyczyło termomodernizacji i wykorzystania energii odnawialnej w obiektach edukacyjnych na terenie Miasta Ustroń (Termomodernizacja P-1), a zakres robót budowlanych nie obejmował zakresu wymaganego przez zamawiającego.

Odpowiedzialność spoczywała na osobach wykonujących powyższe czynności w postępowaniu.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta w Ustroniu w zakresie:

- przygotowania projektu zmian umowy o zamówienie publiczne w formie pisemnej, stosownie do art. 432 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.) oraz art. 77 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1360 z późn. zm.),
- przyjmowania do ustalenia wartości zamówienia prawidłowo sporządzonych kosztorysów inwestorskich, stosownie do § 7 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 2458),
- sporządzania protokołów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434),
- oceny prawidłowości wniesienia wadium, zgodnie z wymogami art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
- prawidłowego określenia warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 112 ust. 1 w związku z art. 16 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,

- wzywania wykonawców do uzupełnienia lub poprawienia oświadczeń i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania bądź do złożenia wyjaśnień dotyczących tychże oświadczeń lub dokumentów, w przypadku gdy oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wątpliwości, stosownie do art. 128 ust. 1 i ust. 4 ww. ustawy,
mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

– *W latach 2018 - 2021, tj. do dnia 22 grudnia 2021 r., niebieżąco prowadzono ewidencję księgową należności z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w księdze głównej Urzędu (jednostki) na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” poprzez błędne dokonywanie przypisów należności w programie e-koncesje, czym naruszono art. 16, art. 20, z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 24 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.).*

Powyższe spowodowało utrzymywanie nierealnego salda na ww. koncie. Nieprawidłowy przypis był związany z brakiem weryfikacji i powiązania danych w programach „e-koncesje” i „Rejestr Opłat”, przesłaniem błędnych danych do ewidencji analitycznej. Dopiero w miesiącu grudniu 2021 r. z ksiąg rachunkowych Urzędu Miasta Ustroń dokonano odpisów nienależnych przypisów należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 11 kontrahentów za lata 2015 - 2016 i 2018 - 2020 na łączną kwotę 26.178,41 zł. Przypis należności z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2018 - 2022 był dokonywany przez pracownika merytorycznego - Zastępcę Naczelnika Wydziału Organizacyjnego w Urzędzie Miasta Ustroń.

Powyższe świadczy także o przeprowadzonej w latach 2018 - 2020 (według stanu na ostatni dzień grudnia) inwentaryzacji należności z tytułu korzystania z zezwoleń za sprzedaż napojów alkoholowych metodą weryfikacji niezgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.), w związku z § 9 ust. 1, § 16 oraz i § 23 obowiązującej „Instrukcji inwentaryzacyjnej” stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Burmistrza Miasta Ustroń Nr 216/2009 z dnia 30 września 2009 r.

W wyniku weryfikacji należności z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie stwierdzono różnic między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych.

Inwentaryzację należności przeprowadzała Komisja inwentaryzacyjna powołana corocznymi zarządzeniami Burmistrza Miasta Ustroń:

- na dzień 31 grudnia 2018 r.
- na dzień 31 grudnia 2019 r.
- na dzień 31 grudnia 2020 r.

Pracownikami odpowiedzialnymi za weryfikację sald w zakresie należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych byli: pracownik merytoryczny na stanowisku Zastępcy Naczelnika Wydziału Organizacyjnego oraz pracownik prowadzący ewidencję księgową na koncie 221 - Inspektor Wydziału Budżetu i Księgowości.

Zgodnie z postanowieniami § 16 obowiązującej „Instrukcji inwentaryzacyjnej”, Przewodniczący komisji był odpowiedzialny za prawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji. Funkcje przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w latach 2018 - 2020 pełnili poszczególni pracownicy Wydziału Budżetu i Księgowości, nad którymi bezpośredni nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki należały do p. Aleksandry Łuckoś – Skarbnika Miasta Ustroń.

Wniosek nr 2

Ujmować na koncie 221 dochody z tytułu należności z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 16, art. 20 ust.1, art. 24 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2017 z późn. zm.).

- W latach 2017 - 2021 niebieżąco ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Ustroń operacje dotyczące nabycia nieruchomości, co było niezgodne z art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.).

Nieprawidłowość dotyczyła nabytych w latach 1993 - 2019 jedenastu nieruchomości na podstawie dziesięciu decyzji Wojewody Śląskiego oraz jednej decyzji dotyczącej przejęcia działek pod drogi publiczne. Nabycie ww. nieruchomości ujęto w ewidencji księgowej w latach 2018 - 2021 z opóźnieniem wynoszącym od jednego roku do 28 lat od daty uprawomocnienia się decyzji.

Powyższy sposób ujmowania decyzji w księgach rachunkowych miał także wpływ na wysokość wartości gruntów wykazanych w latach 2017 - 2020 w bilansach sporządzonych z ksiąg Urzędu Miasta Ustroń, których wartość została zaniżona:

- w 2017 r. (sporządzonym w 2018 r.) o kwotę 125.636,19 zł,
- w 2018 r. o kwotę 93.413,19 zł,
- w 2019 r. o kwotę 93.413,19 zł,
- w 2020 r. o kwotę 37.093,72 zł.

Zadania w zakresie przekazywania dokumentacji źródłowej dotyczącej nabywania nieruchomości na rzecz Miasta Ustroń oraz wystawiania dowodów OT Ustroń i ich terminowe dostarczenie do Wydziału Budżetu i Księgowości należały do pracowników Wydziału Architektury i Gospodarki Gruntami. Nadzór nad pracownikami w powyższym zakresie pełnił Naczelnik tego Wydziału.

Nieprawidłowość w zakresie niebieżącego ujmowania zmian w stanie środków trwałych w zakresie nabywania nieruchomości stwierdzono również w poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Miasta Ustroń, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/40/4/18/19 z dnia 1 lutego 2019 r.

Wniosek nr 3

Zapewnić bieżące przekazywanie dowodów OT do Wydziału Finansowego celem bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Ustroń zmian w stanie nieruchomości, wynikających z prawomocnych decyzji komunalizacyjnych oraz decyzji dotyczących przejęcia działek pod drogi publiczne, z uwzględnieniem wymogów art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2017 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

- W latach 2018 - 2021 (do 30 listopada), zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej wg kontrahentów do konta 240 – 8 „Pozostałe rozrachunki – depozyty” w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Ustroń, co było niezgodne z 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania tego konta zawartymi w załączniku do zarządzenia Nr 107/2018 Burmistrza Miasta Ustroń z dnia 28 marca 2018 r. oraz opisie do konta 240 zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.).
Na podstawie zasad funkcjonowania konta 240, zawartych w ww. zarządzeniu oraz rozporządzeniu, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. W 2022 r. zaprowadzono ewidencję analityczną wg kontrahentów do konta 240-8 od 1 grudnia 2021 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do pracownika Wydziału Budżetu i Księgowości. Nadzór w powyższym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

W zakresie sprawozdawczości:

- W rocznym sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym na 31 grudnia 2019 r., wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego niższy o 1.101,66 zł od kwoty wynikającej z bankowego potwierdzenia salda na podstawowym rachunku bankowym budżetu.
Było to niezgodne z zasadami sporządzania ww. sprawozdania, wynikającymi z § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 z późn. zm.).

Przygotowywanie danych do sporządzenia sprawozdania Rb-ST na koniec 2019 r. należało do byłego Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości, pełniącego funkcję głównego księgowego jednostki Urząd Miasta. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Aleksandra Łuckoś – Skarbnik Miasta.

Powyższe sprawozdanie podpisali: były Naczelnik Wydziału Budżetu i Księgowości pełniący funkcję głównego księgowego jednostki Urząd Miasta i p. Przemysław Korcz – Burmistrz Miasta Ustroń.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu i Księgowości w zakresie prawidłowego przygotowywania danych do sporządzenia sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

– W latach 2018 - 2022 (do dnia kontroli), nie dołożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających i kontrolnych wykazanych przez podatnika, bezumownie korzystającego z mienia komunalnego, danych w informacjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano podatnika do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, z uwzględnieniem art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), a także art. 272 pkt 3, art. 281 § 1 oraz art. 198 § 1 tej ustawy, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 3 ust. 1 pkt 4 ppkt b, art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło podatnika o nr ewidencyjnym 4/9230, bezumownego dzierżawcy działki, wydzielonej z działki komunalnej. Z dokumentów będących w posiadaniu pracowników Urzędu Miasta Ustroń wynikało, że na ww. gruncie znajdowały się budowle: ogrodzenie, utwardzenie chodników i plac z kostki brukowej, których podatnik nie deklarował w złożonych informacjach na podatek od nieruchomości.

Na dzień kontroli pracownicy Urzędu Miasta Ustroń nie zweryfikowali czyją własnością było ogrodzenie i ścieżki z kostki brukowej.

Zadania w zakresie weryfikacji informacji na podatek od nieruchomości należały do Inspektora w Referacie Podatkowym, a od 1 grudnia 2019 r. w Wydziale Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawowali: Kierownik Referatu Podatkowego, a następnie Naczelnik Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych.

Wniosek nr 5

Podjąć działania w celu ustalenia właściciela ogrodzenia położonego na działce 222/25 (wg oznaczenia przed podziałem geodezyjnym) celem prawidłowego opodatkowania nieruchomości, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 3 ust. 1 pkt 4 ppkt b, art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452), art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

W zakresie dochodzenia należności:

– Zaniechano dochodzenia należności od 13 kontrahentów z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, co było niezgodne z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Skutkiem powyższego dopuszczono do przedawnienia należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 6.389,17 zł, w tym: za rok 2013 – 469,37 zł, za 2014 rok – 795,11 zł, za 2015 r. – 339,45 zł za 2016 r. – 4.785,24 zł.

Przyczyną powyższego był brak procedur dotyczących bieżącego przekazywania informacji o zaległościach do Wydziału Budżetu i Księgowości. Instrukcję windykacji należności podatkowych, niepodatkowych należności publicznoprawnych oraz należności cywilnoprawnych wprowadzono dopiero w dniu 22 listopada 2021 r. zarządzeniem Burmistrza Miasta Ustroń Nr 407/2021 w sprawie

wprowadzenia instrukcji windykacji należności podatkowych, niepodatkowych należności publicznoprawnych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Miasta Ustroń.

Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego poinformował Wydział Budżetu i Księgowości pismami wystosowanymi w dniach od 28 grudnia 2021 r. do 15 lutego 2022 r. o przedawnionych należnościach w wyniku braku podjęcia działań windykacyjnych.

W dniu 31 grudnia 2021 r. na podstawie dokumentu PK dokonano między innymi odpisu przedawnionych należności w wysokości 6.389,17 zł.

Nadzorowanie terminowego uiszczania opłaty z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należały do Zastępcy Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Analiza sald należności należała do obowiązków pracowników Wydziału Budżetu i Księgowości, a nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami:

- Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta Ustroń w zakresie bieżącego przekazywania informacji o zaległościach w opłatach za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Wydziału Budżetu i Księgowości, celem niedopuszczenia do przedawnień, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) i postanowień Instrukcji windykacji należności podatkowych, niepodatkowych należności publicznoprawnych oraz należności cywilnoprawnych wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Miasta Ustroń Nr 407/2021 z dnia 22 listopada 2021 r.,

- Wydziału Budżetu i Księgowości w zakresie podejmowania czynności egzekucyjnych należności publicznoprawnych, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- W latach 2018 - 2022 (do dnia kontroli) nie podejmowano w stosunku do pięciu dzierżawców nieruchomości stanowiących własność Gminy Ustroń prowadzących działalność gospodarczą, nieterminowo regulujących należności z tytułu czynszu dzierżawy, czynności w celu wyegzekwowania rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, o której mowa w art. 10 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 118 z późn. zm.). Do 31 grudnia 2019 r. ustawa nosiła nazwę – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Powyższym naruszono art. 42 ust. 5 w związku z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.).

Opóźnienia w zapłacie czynszu przez ww. kontrahentów, skutkujące naliczeniem odsetek, dotyczyły łącznie 22 faktur VAT. Zwłoka w zapłacie należności wynosiła od 1 do 205 dni.

Wartość należności wyliczona w trakcie kontroli przez pracowników z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, w oparciu o art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, wynosiła 3.931,22 zł.

Zadania w powyższym zakresie, w tym kontrola terminowości wpłat oraz sporządzenia wezwań do zapłaty, należały do Inspektora Wydziału Finansowego, a od 1 grudnia 2019 r. Wydziału Budżetu i Księgowości. Nadzór w tym zakresie pełnili Naczelnicy tych Wydziałów.

Wniosek nr 7

Dochodzić należności stanowiących rekompensatę za koszty odzyskiwania należności za opóźnienia w zapłacie czynszów z tytułu dzierżaw na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424 z późn. zm.), w związku z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie udzielania i rozliczenia dotacji:

- W 2021 r. udzielono dotacji celowej dla Miejskiego Domu Kultury „Prażakówka” w Ustroniu w kwocie 35.000,00 zł, na podstawie umowy dotacyjnej nr PKT.401.5.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r., na zadanie inwestycyjne p.n. „Modernizacja sieci hydrantowej” z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 3, art. 126 i art. 250 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz postanowień § 1 ust. 1 ww. umowy dotacyjnej, co polegało na:
 - przekazaniu transzy dotacyjnej 17 dni po terminie, tj. w dniu 27 września 2021 r., pomimo że w umowie dotacyjnej zapisano, że środki będą przekazane do 10 września 2021 r.;
 - przyjęciu rozliczenia dotacji bez uwag, mimo że w sprawozdaniu ujęto wydatki w kwocie 33.397,08 zł poniesione w czerwcu i lipcu 2021 r., tj. przed dniem zawarcia umowy dotacyjnej.

Polecenie przelewu transzy dotacyjnej wystosowane w dniu 22 września 2021 r. przez Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki wpłynęło do Wydziału Budżetu i Księgowości w dniu 24 września 2021 r., tj. 14 dni po terminie wskazanym w umowie.

Sprawdzenia rozliczenia dotacji dokonali, w imieniu Naczelnika Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, pracownicy: pomoc administracyjna i inspektor ww. Wydziału, zastępujący do powrotu z urlopu macierzyńskiego Naczelnika Wydziału. Bezpośredni nadzór nad pracownikami w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki.

Umowę ze strony Miasta podpisał p. Ireneusz Staniek – Sekretarz Miasta, przy kontrasygnacie Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości z upoważnienia Skarbnika Miasta.

Wniosek nr 8

Ponownie rozliczyć dotację celową udzieloną Miejskiemu Domowi Kultury „Prażakówka” w Ustroniu na podstawie umowy nr PKT.401.5.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego „Modernizacja sieci hydrantowej”, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia zawartej umowy dotacyjnej oraz art. 250 pkt 1 i art. 252 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór na pracownikami Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki w zakresie terminowego przekazywania środków z tytułu umowy dotacji, stosownie do art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

- W 2021 r. nieprawidłowo przeprowadzono kontrolę sprawozdania z realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie Miejskiej Informacji Turystycznej” realizowanego na podstawie umowy OR.426.12.2019 zawartej 7 stycznia 2020 r., czym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.) i art. 251 ust. 4 art. i art. 252 pkt 2 ustawy o finansach publicznych (Dz. U z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) oraz postanowienia § 15 ust. 9 i ust. 10 Instrukcji udzielania i rozliczania dotacji organizacją pozarządowym wprowadzonej zarządzeniem Nr 109/2017 Burmistrza Miasta Ustroń z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Powyższe polegało na:

- rozliczeniu jako prawidłowych wydatków poniesionych w dniu 14 stycznia 2021 r. w wysokości 821,15 zł z tytułu zapłaty składek w ZUS, tj. 14 dni po terminie umowy, co było niezgodne z postanowieniami § 2 ust. 2 umowy dotacyjnej;
- przyjęciu jako prawidłowych wydatków dokonanych w dniu 17 grudnia 2020 r. w kwocie 5.300,00 zł na archiwizację dokumentacji księgowej, a niewymienionych w ofercie jako rodzaj kosztów realizowanego zadania, co było niezgodne z postanowieniami § 2 ust. 3 umowy dotacyjnej;
- przyjęciu jako prawidłowej w rozliczeniu dotacji, kwoty wniesionego własnego wkładu niefinansowego w wysokości 40.000,00 zł, pomimo że podmiot dotowany nie udokumentował tych kosztów.

Rozliczenia dotacji przyznanej na podstawie umowy nr OR.426.12.2019 z dnia 7 stycznia 2020 r. dokonał podinspektor Wydziału Organizacyjnego, nad którym bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Organizacyjnego.

Wniosek nr 10

Ponownie rozliczyć dotację udzieloną na podstawie umowy OR.426.12.2019 z dnia 7 stycznia 2020 r., a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia zawartej umowy i obowiązującej Instrukcji udzielania i rozliczania dotacji organizacją pozarządowym wprowadzonej zarządzeniem Nr 109/2017 Burmistrza Miasta Ustroń z dnia 12 kwietnia 2017 r. oraz art. 16 ust. 1 i art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 z późn. zm.) oraz art. 251 ust. 4 i art. 252 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Ustroń w zakresie dokonywania weryfikacji sprawozdań z wykonania zadania, a także dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia realizacji zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do postanowień zawieranych umów i postanowień Instrukcji udzielania i rozliczania dotacji organizacją pozarządowym wprowadzonej zarządzeniem Nr 109/2017

Burmistrza Miasta Ustroń z dnia 12 kwietnia 2017 r. oraz art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki mieniem gminnym:

- W latach 2018 - 2021 nieprawidłowo gospodarowano mieniem komunalnym Miasta Ustroń, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.), co polegało na:
- zaniechaniu zamieszczenia na stronie internetowej Urzędu Miasta Ustroń wykazów nieruchomości stanowiących mienie komunalne przeznaczonych do dzierżawy dla dwóch umów zawartych w 2018 r.
 - publikacji wykazów nieruchomości do oddania w dzierżawę lub najem na stronach internetowych oraz w prasie ze zwłoką od 2 do 21 dni licząc od dnia sporządzenia wykazu, co dotyczyło 14 umów dzierżaw.
- Obowiązki w zakresie umieszczania wykazów na stronie internetowej oraz w prasie lokalnej należały do Inspektorów podlegających służbowo Naczelnikom Wydziałów:
- od lutego 1999 r. do września 2019 r. - Wydziału Inwestycji, Architektury i Gospodarki Gruntami,
 - od października 2019 r. - Wydziału Architektury i Gospodarki Gruntami.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie zamieszczania na stronach internetowych Urzędu Miasta Ustroń wykazu nieruchomości oraz bieżącego publikowania tych wykazów na stronie internetowej Urzędu Miasta Ustroń, a także zamieszczania tych wykazów w prasie, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej
Data: 2022.07.29 14:07:01 +02'00'